

Karolina Hošek
Příliš vysoká
očekávání

motto

Příliš vysoká očekáváníí

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Karolina Hošek

Příliš vysoká očekáváníí – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Praha 2020

*Mé rodině, především manželovi Pavlovi
a synovi Václavovi*

VEŠKERÉ PODOBNOSTI SE SKUTEČNÝMI OSOBAMI
A UDÁLOSTMI JSOU ČISTĚ NÁHODNÉ

22. srpna 1989, místní národní výbor, Vysoká Hlína

Naši mají dneska svatbu. Nevědí to jejich rodiče (ti nejsou pozvaní) ani jejich kamarád chovatel hadů a kamarád profesor češtiny, kteří jim jdou za svědky (ti pozvaní jsou). Zatímco pedagog vycítí, že by mohlo jít o utajenou veselku, a vezme si svoje nejlepší kecky, chovatel plazů je přesvědčen, že jedou na Hrad dělat revoluci. Cestou na národní výbor ve Vysoké Hlíně otci devětkrát vyčte, že špatně odbočili na Prahu, a matku zase čtyřikrát pokárá, že nezúročila svůj pověstný krasopis do ani jednoho (!) úderného transparentu. Budoucí manželé chtějí tajemství nicméně stůj co stůj do poslední chvíle udržet, a tak s potutelnými úsměvy mlčí.

Dlažební kostky, které vykukují z kapes jednoho ze svědků, působí i po čtyřicetileté praxi na vysokohliniského oddávajícího rozpačitě. Tátovi se rosí čelo při vzpomínce, že ho chovatel plazů nedávno informoval o svém záměru sestrojít si na metání kostek speciální dalekodoletový prak. Má ho s sebou? projede mu hlavou. Snad ta mohutná vyboulenina u jeho rozkroku znamená jenom vzrušení z obřadu, ve kterém hraje jakožto svědek důležitou roli.

Máma má námořnické tričko a manšestrovou sukni a je v šestém měsíci těhotenství. Se mnou. Táta má presiže a kostkovanou košili. Když říká své „ano“, snaží se příliš neprsit – chovatel hadů mu totiž do náprsní kapsy v nestřežený moment strčil pro revoluční účely rozměrnou dýmovnici.

Když táta při vyplňování matričních dokumentů uvede místo data narození svých rodičů číslo na záchranku a na hasiče, oddávající zauvažuje, jestli při nejbližší možné příležitosti nepožádat o odchod do předčasného důchodu.

Číslo na záchranku se mu přitom bude hodit, a to asi o patnáct minut později – hned u následujícího obřadu, když se nervóznímu astmatickému ženichovi zakutálí inhalátor do kanálu dírou po vyrvané dlažební kostce.

17. listopadu 1989, Praha

Moje matka není příliš zodpovědná a demonstruje. Můj otec také není zodpovědný, alespoň ne dostatečně, aby ji zastavil.

O pár hodin později se ukazuje, že zodpovědný je, alespoň natolik, aby se pozastavil nad tím, když jí praskne plodová voda, a zastavil sanitku.

Kromě plodové vody mojí matky dneska praskne i režim a narodím se já – a taky demokratický stát.

Prvním velkým průserem je to, že rodiče ode mě mají stejně jako od nového režimu přehnaná očekávání.

Příliš vysoká očekávání má můj táta, který je až do porodu ramínek přesvědčený, že jsem chlapeček. Chvilí sice přemýšlí, že obviní personál Ústavu pro péči o matku a dítě, že mu mimino vyměnili, pak mu ale dojde, že

jeho přítomnost na porodním sále, kam se násilím vlámal, šanci na úspěch takového obvinění vylučuje.

Později se ukazuje, že očekávání táty jsou o něco méně naivní než víra kamaráda učitele češtiny, že se s novým režimem spolu s nárůstem národní hrdosti do řeči vrátí přechodníky, nebo pošetilá touha chovatele hadů, že posttotalitní společnost sníží dovozní cla na exotické plazy. Příliš vysoká očekávání má ale i personál vysokohlínského MNV, který chce častější pauzy na levnější cigarety a méně papírování za více peněz, i řidič sanitky, co mámu vezla do porodnice, který doufá v menší provoz v ulicích. No a taky já. Moje aktuální představa je ta, že vnější svět bude stejně komfortní pěťhvězdičkový hotel jako tříadvacetiletá děloha mojí makrobioticky se stravující matky s tělem ladné laně. Tím mám na mysli neustálý přísun potravy, příjemnou teplotu prostředí, nepřetržitou přítomnost milující osoby a tak podobně. Skončím zhruba tak spokojená jako šofér sanitky na přeplněném Nuselském mostě. Každopádně nejmíň jedna osoba, která přehnaná očekávání nemá, a tudíž je vůči možné nespokojenosti zcela imunní, tady je – moje babička ze Sudet, protože k té se novina o změně režimu dostane až v roce 1994.

18. listopadu 1989, Ústav pro péči o matku a dítě, Praha

Primář mámě oznamuje, že mám mimořádně šišatou hlavičku. U rodiček, co týden po termínu tráví čas na demonstracích ve strkanici, je to prý docela běžné. Spravit by to podle něj mohla speciální šroubovací dlahy, která zajistí, abych do budoucna nebyla diskvalifikovaná na soutěžích krásy. Táta mu odpovídá, že dlahou si má vyztužit svoje vlastní otvory a já můžu být hrdá, že mi tvar lebky bude navždy připomínat pulsu-

jící revoluční dění, které bezesporu vstoupí do historie. Primář ho odpálkuje s tím, že o otvorech se poučovat nenechá, protože na ty je tady expert on, a odejde rodit další demonstrantku, která si vyvolala porod prudkým mácháním s transparentem „Ať žije Vasil Mohorita“. Takové pohyby se ve třicátém čtvrtém týdnu těhotenství rozhodně nedoporučují. Myslím si o tom svoje, takže hodně řvu. Nejradši samozřejmě v noci. Až z toho naši mají otvory v hlavě.

21. listopadu 1989, Vysoká Hlína

Táta přemýšlí, jak moje narození velkolepě oslavit. Pomáhá mu s tím kamarád primář, kamarád odborník na zpěvné ptactvo a produkty firmy Fruko-Schulz Jindřichův Hradec. Trojice k nim pojíždá kyselý okurky a špek.

Když tři vousaté sudičky špek dojedí, vysloví nad kolébkou několik skromných přání. Zároveň přitom umastí peřinku, což původně cílem nebylo – jedná se o nechtěný vedlejší efekt rituálu. Zatímco primář mi popřeje zodpovědného pediatra bez závislosti na alkoholu, život bez žlučnickových kamenů, inkontinence a encefalitidy, ornitolog žehná, aby se mi dařilo finančně a nepředstavovala jsem tak finanční zátěž pro své rodiče. Taky vysílá prosbu, abych byla nesobecká a v zimě krmila ptáčky. Táta potom doufá, že tlustému miminu vetkne do vínku umění čtyř světových jazyků, studium na Oxfordu, nebo v horším případě Cambridge, doktorát z jedné české vysoké školy, zaměstnání na vysoké pozici a plat, nejlépe ve valutách, který ho umožní na penzi dotovat, aby mohl vycestovat do jiných zemí, než

je východní blok, když se teď na hranicích budou stříhat dráty.

Oslavující konzilium je přesvědčené, že by se o mém příchodu na svět měla dozvědět i veřejnost. Obřadní pomočení sochy Klementa Gottwalda na náměstí ve Vysoké Hlíně trojice nepovažuje za dost honosné (dva ze tří místních psů, jak křížení, tak čistokrevní, to ostatně dělají denně), proto za účelem vnést moje narození do historie upřednostní provést defenestraci. Svrhnutá má být konkrétně rudá hvězda trůnící ve výši třiapadesáti metrů u nápisu „Sláva KSČ“ na střeše místního síla.

Trojice na místo činu zanedlouho dojíždí favoritem a naživu, což je s podivem, protože řídí primář, který je nespůj z toho „kde se ve Vysoký Hlíně kurva najednou vzala tříproudá silnice a proč ty značky dej přednost v jízdě jsou taky tři“. Poté co trio mušketýrů pod pestrými záminkami pronikne skrz vrátnici (primář míří za „urghentní refusciflaci“, ornitolog na deratizaci a táta je „příspěvatel do *Večerníku Prahy* opěvující osmou pěti-letku“), hvězda ve 21.43 místního času volným pádem opouští střechu síla a o zlomek vteřiny později dopadá o třiapadesát metrů níž do přistavěného vagonu hnoje.

Konsternovaný vrátný, který situaci sleduje ze své kukaně (společnost mu taky dělají produkty Frukko-Schulz), si kapesníkem otře čelo a v duchu si už poněkolkáté vyčte, že nedal na radu místního matrikáře taky odejít do předčasného důchodu – ačkoli nutno dodat, že tahle trojice aspoň neměla prak na dlažební kostky ani dýmovnici. Nebo ji možná jenom nepoužila!

Pohotová rodina Čonkových padlou hvězdu následně zpeněží ve vysokohlinském sběrném dvoře. Za utr-

žené peníze si koupí – jak jinak – produkty firmy Fruko-Schulz.

24. listopadu 1989, Praha

Co se týče hlavičky, tak ta naštěstí už splaskla. Podle naší střízlivé pediatričky za to nemohla žádná revoluční tlačnice, ale jednoduše tlačení a úzké porodní cesty prvorodičky. Pokud si máma pořídí další děti, dá se očekávat už v prvních dnech šestinedělí výskyt lebek bez větší deformity. Na soutěžích krásy by mě podle doktorky mohlo diskriminovat spíš to, že jsem mamutí miminko o percentilu 94, a máma by se měla omezit ve svém pionýrském nadšení mě kojit, protože role Škopkové už je obsazená a Válečka zase odehrál Eben.

V jednu chvíli to skutečně vypadá, že pode mnou kočárku značky Liberta v modelu Romance praskne podvozek, rodiče to ale zavčasu vyřeší tím, že si do něj místo mě pořídí další, lehčí dítě. Zrzavá sestra dosáhne pouze percentilu 89, a to především proto, že ji za její husté – zrzavé – vlasy neustále odtrhují od mámina prsu. Strávím tím podstatnou část roku 1992. Pediatrička se dme pýchou, že si máma její rady omezující kojení vzala k srdci.

26. listopadu 1989, Sudety

Naši mě byli ukázat babičce ze Sudet a říkali jí o revolučním dění v Praze. Okouzleně koukala do zavinovačky a pak řekla, že to zní jako napínavý film a kdy že to dávali v televizi. Když máma namítala, že nemluvíla o filmu, ale o reálných událostech, odpověděla jí, že takového roztomilého puclíka ještě neviděla, a jestli prý v noci dobře spím. Na to, jestli dobře jím, se ptát nebu-

de, protože to je na mých mnohočetných bradičkách víc než dobře vidět. Naši si jenom smířeně povzdechli a rozhodli se babičce vzhled do aktuální politické situace poskytnout příště. Odsouhlasila jim to s tím, že bude zajímavé sledovat, jestli se mi zbarví ta modrá očička a po kompak asi budu mít vlásky?

15. prosince 1989, Vysoká Hlína

Mám na svou opruzenou prdelku s nedovyvinutýma kyčličkami (Vojtova metoda!) hned tři plenky s vyšitým logem Občanského fóra. Mámu jima obdařila kamarádka, která má na podobný kratochvíle čas, jelikož ji nezaměstnává péče o potomstvo, a taky věří, že revoluční myšlenky se nesmí opouštět ani při vyměšování.

Neopouštím je zhruba šest- až osmkrát denně, což máma zejména v noci shledává mírně otravným. Protože jsem ale její první dítě a vzduch je kromě vůně dětského zásypu Aviril celkově prosycen optimismem, neváhá mi většinou během pár minut odpustit.

30. ledna 1990

Od té „amnestie“ se počet pánů, co mi je máma prezentuje jako „strejdy“, výrazně zvýšil. Pustili i strýčka Fridolína, který se pokoušel vycestovat do Británie za účelem emigrace pod záminkou, že chce docílit zápisu do Guinnessovy knihy rekordů přeplaváním Lamanšského průlivu na nafukovací panně. Bohužel byl tak důsledný, že jí dokonce šel – nesa ji v podpaží – žádat o výjezdní doložku, a vysloužil si tak desetiletý trest za pokus o neoprávněné opuštění socialistické republiky.

Strýček má bujné černé vlasy, opálenou pleť, mužné ostře řezané rysy a sošnou, vysokou postavu. Jeho zjev v Hlíně od počátku budí hodně pozornosti, tedy obvykle do té chvíle, než se projeví jeho povaha – ta ji totiž budí ještě víc.

Táta výská radostí – Fridolína, který se stejně jako on pyšní mnoha univerzitními tituly, uvítá několika lahve-mi s obsahem krajně nevhodným pro děti, herdou do zad a slovy „ty parchante cikánskej, už jsi mi chyběl!“ . Cikánskej parchant odvětí, že jemu zase chyběly „tyhle dievčatá“, a pomazlí flašky v náručí, tak jako máma mě, když mě jde uspávat.

Což musí dělat docela často. Děje se toho totiž zkrátka příliš na to, než abych to prospala.

2. února 1990, Nízká Hlína

Jakožto novopečené rodině je nám přidělen obecní byt. V Nízké Hlíně, což je část Vysoké Hlíny – ta ošklivější. Ale jelikož prý budeme mít teď ten kapitalismus a v tom jsou neomezené možnosti (!), jedna dvanáctina obecní bytovky sdílené s Čonkovými, Giňovými, Horváthovými a Nagyovými se tátovi zdá být málo. Bydlení musí být vlastní! A to za každou cenu!

Cenu, kterou je schopná utáhnout mateřská mámy a plat dosud nepřilíš proslulého badatele, toho času zaměstnaného v akademii věd (táta), je zahradní chata. Tříkrát čtyři metry, jedno okno, nula přípojek na vodu a nula přípojek na elektřinu. Naše nové obydlí korunuje vybledlá, azbestovo-eternitová střecha.

„Co je malý, to je hezký,“ říká máma.

„Velké musí být především vize,“ sekunduje jí táta.

Zdá se to jako malý prostor k žití, ale během následujících osmi let zjišťujeme, že se tam kromě dvou dospělých a mimina vejdou ještě další tři děti, dvě kočky, vypaný puščík a taky nečistokrevný pes.

Hned u zahradní chaty je kadibudka, později vedle ní přibude i nočník. Naši mají oprávněné obavy, že volání hasičů za účelem vytažení potomstva ze skruží pod latrínou by se nemuselo sociálce zrovna moc dobře vysvětlovat. Na obecním úřadě ve Vysoké Hlíně mají totiž v živé paměti svatebního svědka, který se při obřadě snažil odpálit amatérsky vyrobenou rozbušku.

13. března 1990

Naši pocítili první z nevýhod bydlení v zahradní chatě – v bahně na příjezdové cestě zapadl nejdřív mnou zatížený kočárek Liberta (až po madlo) a pak i máma (až po pupík). Tátovi se taky při svíčkách blbě čte vědecká literatura. Nerad by měl kvůli mizernému osvětlení mezery ve vzdělání, které by ho mohly do budoucna připravit o případnou Nobelovu cenu. Mámě se zase v chatě bez přívodu vody v mrazech blbě perou pleny. Babička ji přistihne, jak mě přemlouvá, jestli bych nechtěla o něco míň kakat. Neukážu se jako zrovna poslušné dítě.

17. března 1990

Když jsme teď praví vesničani, měli bychom si pořídit psa. Říká táta. Mohl by nás v zimě tahat na saních zívějema, když nepůjde nastartovat favorit, anebo na jaře bahnem. Taky by mohl hlídat náš pozemek před zloději, kteří by chtěli ukradnout věci, které nemáme,

a doprovázet tátu jako věrný společník do lesa. Naučil by se aportovat a příkazy by poslouchal jako německý voják. Mámě by se zase líbilo, kdybych měla už od mala zvířecího kamaráda, který by mi dělal společnost. Taky by mohl umět panáčkovat před hosty a bylo by komu dávat zbytky z kuchyně, respektive těch věčně kuckajících kamen, která máme v chatě. No jednoduše, psa potřebujeme!

30. března 1990

V Nízské Hlíně dva dny nešel proud. Díky tomu, že v naší chatě nemáme zavedenou elektřinu, se nás to vůbec nedotklo. Rodiče si náš styl života nemůžou vynachválit. Navíc už rozmrzla voda v sudu před chatou, takže se mámě líp pere, a je dýl vidět, takže táta má víc času na četbu vědecký literatury. Dokonce už přemýšlí, kam si případnou medaili za nobelovku v chatě vystaví.

25. dubna 1990

Naši si pořídili nečistokrevného psa. Byl cenově výhodný – zadarmo. Podle chovatele obsáhne naše štěně v rodkmenu v podstatě celou kynologickou encyklopedii. Mutantní pes má údajně čenich vlčáka, uši kokršpaněla, nohy bernardýna, ocas dobrmana, srst dalmatina, oči huskyho, lovecké schopnosti jezevčíka a mírnou povahu čivavy. Ta se už stihla projevit na chovatelově zafačované ruce.

Za odměnu, že ho naši psa zbaví, dostanou od pana majitele dvě lahve archivního vína. Na jeho počest ho pojmenují po něm – Dvořák.

27. dubna 1990

Němé tváři se v naší domácnosti líbí. Celou noc to svým vytím oznamuje měsíci.

30. dubna 1990

Pes Dvořák mírnou povahu čivavy zapomněl u svého majitele. Zafačované ruce má máma i táta. Táta dokonce i nohu a hlavu – to když o něj výchovně zlomil smeták a výchovný švih s sebou vzal dolů i svícen. Vrátit pes nejde, protože naši už vypili ty dvě lahve vína. A do útulku taky dát nejde, protože mají plno, a navíc naši si nechtějí pokazit karmu tím, že by se necitelně zbavili čtyřnohého přítele. „Otrávený buřt se mu dá ostatně dát vždycyky,“ říká táta. Většinou to myslí v legraci. Většinou.

Na mě je pes Dvořák hodný, protože po něm nic nechci. Zejména to, aby poslouchal. Svým čenicem vlčáka mi líže obličej a má radost, že se nemůžu bránit.

2. května 1990

Pes Dvořák dneska prokázal lovecké schopnosti jezevčíka. Ty na rozdíl od mírné povahy čivavy u svého majitele nezapomněl. Před práh zahradní chaty nám pyšně jako trofeje vyskládal tři mrtvé slepice. Máma musela rychle zabránit tomu, abychom byli odhaleni a zneprátelili si nové sousedy. Slepice ještě za tmy oškubala a udělala z nich vydatnou polívku. Rodiče ji budou jíst nejmíň týden – teda pokud se nezkaží. Nevýhodou chaty bez vody a elektřiny je totiž i nemožnost nainstalovat lednici. Tedy – lednici, která by chladila. Zneškodnění důkazů dokončí táta, který igelitku s peřím nenápadně vyhodí do odpadkového koše ces-

tou do práce v akademii věd. Od zneškodňování nám pak pěkně dlouho smrdí favorit. Pes Dvořák svou radost z úspěšného lovu celou noc hlasitě oznamuje měsíci.

5. května 1990

Na dveře naší zahradní chaty dneska zaklepal kníratý dvoumetrový muž. Prý se jmenuje Škrhola, je místním váženým zemědělcem po tři generace a chybí mu tři slepice. Má důvodné podezření, že pachatelem je ten predátorský pes neurčité rasy slinící tamhle v koutě na to otlé dítě.

Máma bleskurychle přiklopila hrnec bublající na plotně a s vřelým úsměvem mu odpověděla, že něco takového je zcela vyloučené, protože celá naše rodina včetně psa jsme vegetariáni stravující se výhradně makrobioticky. Ostatně pokud si Škrhola ještě nevšiml, pes má mírnou povahu čivavy.

Škrhola zavětřil směrem k hrnci, řekl něco ve smyslu, že jestli takhle voní zelenina, nejspíš se vegetariánem stane brzo taky, a vztekla se otočil na podpatku a vyšel ze dveří. Pes Dvořák ho vyprovodil přátelským vytím, jehož vibrace znovu otestovaly statiku naší k energetickým sítím nepřipojené chaty.

„Tak mám pocit, maminko, že my ty dobré vztahy se sousedy přece jen udržíme!“ pochvaloval si večer táta.

5. července 1990

Opět nás navštívil zemědělec Škrhola. Tentokrát s důvodným podezřením, že náš predátorský pes neurčité rasy obskočil jeho papírovou fenu labradora. Máma,

povzbuzená úspěchem poslední výmluvy s vegetariány, chtěla říct něco o tom, že naše rodina včetně psa žije v dobrovolném celibátu a podobných aktivit se zdržuje, včas ji ale zarazil pohled na sedmiměsíční mimino.

Místo toho Škrholovi s přátelským úsměvem sdělila, že Dvořák je ještě nevyzrálé štěně, a navíc je kastrován, tudíž jsou jeho přírodní pudy nadobro utlumeny, a je tedy vysoce nepravděpodobné, že by vyrazil na zálety. Kníratý agrárník se zamračil a prohlásil, že fence Matyldě tedy jeho přírodní pudy zrovna utlumené nepřišly – ještě teď se celá klepe, a dokonce i odmítá granule –, a jestlipak prý nám nechybí tenhle červený obojek. Jo a je na něm dokonce psí známka!

„Je lepší mít známého nepřítele než vnuceného spojence. Slova Napoleona!“ pokrčil rameny večer táta a Dvořáka – nastávajícího otce deseti nečistokrevných potomků – podrblal za ušima.

20. července 1990

Táta dneska učil Dvořáka v Brdech aportovat. Několikrát mu hodil klacík. Pak další a další. Dvořák na něj nechápavě zíral svýma průzračnýma očima huskyho a vyplazoval jazyk. Když už se v jejich blízkosti tyčila mohyla dřeva a tátu chytala křeč do ramene, Dvořák najednou prudce vyrazil – opačným směrem od klacíku.

Táta využil nenadálé příležitosti k odpočinku a s pěnou u huby se zhroutil do mechu. Když se Dvořák po pěti minutách objevil s klackem v tlamě, začínal táta vysílením už trochu poklimbávat, aniž vnímal, že ho koušou rudí mravenci. Když aport podrobil bližšímu ohledání, ke svému překvapení zjistil, že se Dvořák

nevrátil s kusem dřeva, ale že kdesi vyhrabal lanýže. Jejich omamná vůně se teď line po celé chatě a nečistokrevný pes Dvořák si tímto činem navždy vydobyl vážené místo v naší domácnosti.

26. července 1990

Táta se od minulého týdne snaží s Dvořákem lanýžový aport zopakovat. Přestože se mu to nedaří, pes ani přínejmenším neusnul na vavřínech a počíná si velmi snaživě. Zatím přinesl například jen mírně osliněnou stokorunovou bankovku nebo kvalitní plstěný myslivecký klobouk. Jiný den zase přitáhl čerstvě zastřelenou, ještě teplou koroptev nebo přivedl zmateného, Alzheimerem stíženého důchodce, na jehož nalezení vypsala rodina úctyhodnou peněžní odměnu. Jestli to takhle půjde dál, pes si podle táty za pár let dokonce i vydělá na granule.

1. srpna 1990

Na psa a vnuče se přijela podívat babička ze Sudet. Pořád ještě neví, že byla revoluce. Když jí to máma chtěla vysvětlit, poprosila ji, ať ji nevyrušuje hovory o politice, když sleduje, jak její první vnuče pase koníčky. Pak se dlouze rozplývala nad tím, jak mám něžně ochmýřená ouška. Táta namítl, že přece už od podzimu musela v televizi vidět, co se děje. Babička řekla, že nevidí důvod, proč by zapínala televizi, když se od podzimu může místo toho dívat na fotky vnučete. Kromě toho jí někdo, nejspíš vrávorající děda, hnul s anténou a v televizi teď chrčí. Táta by se na to mohl ostatně podívat, až přijedeme. Ten paleček prý cumlám opravdu kouzelně. Taky máme opravdu pěkného pej-

ska. S maličkou si ten dobrák jistě bude výborně rozumět! Na to musela máma přikývnout a v duchu si slíbila, že příště babička vysvětlení současného politického vývoje už za žádných okolností neunikne.

24. prosince 1990

Než k tomu ale dojde, oslavím své první Vánoce. Od Ježíška dostanu naučné leporelo. Jsou v něm ilustrace stromů rostoucích v mírném pásu. Vědomosti okamžitě absorbují prostřednictvím trávicího traktu. Táta si pochvaluje, že jsem vědě přišla na chuť už v tak útlém věku. Jako druhý chod jsem si dopřála papír, ve kterém bylo leporelo zabalené. Za to už jsem zdaleka takovou pochvalu nedostala. Rodiče jednoduše nevědí, co chtějí!

13. března 1991

Zbytek zimy strávíme s mámou sáňkováním. Sáňky totiž byly můj druhý dárek vedle naučného leporela. Vydržíme to až do jarního tání. Jen co opadnou sněhy, na konci Nízké Hlíny začnou zavážet pískovnu. Kolem naší chaty denně proudí tatry naložené harampádím a odpadky. Často jsou v nich celý pozůstalosti po bohatých nóbl lidech. Odpoledne, když skončí závoz, s mámou často vyrážíme na skládku a hledáme tam nejruznější poklady. Včera jsme například našly zrcadlo jako ze starobylého zámku, obraz panenky Marie, zánovní sadu porcelánu a sametovou divadelní oponu. Máma nalezenýma věcma pak zútulňuje interiér naší zahradní chaty. Babička, co není ze Sudet, sice obrací oči v sloup, že to nemáme zapotřebí a můžem si přece koupit nový. Máma ale moc dobře ví, že podobný

skvosty jinde nenajdeme. Když skončíme s lovem, obvykle si sedneme do obří lžíce odstaveného bagru, koukáme na poletující břehule, které tu hnízdí, a jíme svačinu. Táta je mezitím v práci v Praze a věnuje se bádání. Na skládku s náma chodí, jenom když je potřeba odtahnout velké věci. Ne všechny se nám ale hodí. Poslední dobou totiž zavázejí dost soch s hrdinama socialistický práce. Kosmonauta, horníka ani rudoarmějce prý táta na zahradě nechce.

21. května 1991

Když zrovna nevysedáváme na skládce, procházíme se s mámou po vsi. Obvykle děláme kolečko nádraží – kravín – hospoda. Někdy to obměníme a jdeme nejdřív ke kravínu a až pak k hospodě. Neustále nás zastavují různé babky, který mámě dávají nevyžádaný rady. Dneska se jim například nelíbilo, že nemám čepičku. Další byla zase přesvědčená, že se každou chvíli chystám vběhnout pod auto. Snažila se to mámě vysvětlit, i když jsme zrovna byly v hospodě. Třetí nás viděla předevčírem na smetišti a vyčetla mámě, že se brzy jistě stanu obětí nějaké tamní infekce. Čtvrtá v mámině výchově žádnou zásadní chybu neshledala. Místo toho ale začala brebentit o tom, komu všemu jsem podobná, což máma nesnáší ze všeho nejvíc. Zejména v případě, kdy nikdo ze jmenovaných nebyl z našeho příbuzenstva.

Jedinej, kdo nás neotravuje, je pán z nádražního domku. Drží totiž smutek, že od nás budou odcházet ruský vojáci. Vždycky ho prý hezky zdravili, s čímž se dnešní mládež neobtěžuje.

13. října 1991

Zatímco máma dál zútulňuje naši zahradní chatu věcma ze smetáku, s tátou není k vydržení. Poslední dny neustále mluví o objevu mumie pravěkého muže v alpském ledovci. Jakožto vědce na strmém kariéerním vzestupu ho fascinuje představa, že objekt podobného historického významu objeví on sám – například v základech našeho domu. Ten totiž začínáme stavět na pozemku vedle naší zahradní chaty. Saturoval by ho ale prý případně i nějaký zpeněžitelný střep středověkého džberu či dílo anatomicky špatně zvládnuté figurální keramiky ve stylu Věstonické venuše.

Jelikož je muž velkých vizí a nikoli nimravé práce, rozhodl se převelet mě od hrátek s naučným leporelem na práci na archeologickém nalezišti. Do odvolání mám proto pískoviště přemístěné do výkopové jámy v základech domu. Nemůžu se odtamtud bez pomoci dostat, což mě dost trápí – zejména po setmění. Výhodou je, že jsme žádný zpeněžitelný artefakt zatím neobjevili, tudíž momentálně nemáme na pronájem bagru ani na nákup písku – nemůžou mě tedy nedopatřením zasypat.

Když jsem kňourala, že nechci celý den kopat lopatičkou na „pískovišti“, táta odpověděl větou, která usnadňuje rodičovství již po mnohé generace: „Co by za to daly děti v Africe!“ Bohužel ještě nejsem tak znalá zeměpisu, abych ho mohla usadit, že děti ze Sahary české pískoviště jen tak nemůže neohromit. Soustředěné archeologické bádání mi poněkud narušuje máma, která je ve vysokém stupni těhotenství a do výkopů občas zvrací. Usnadňují mi ho naopak další archeologičtí

badatelé ve věku dva až sedm let, kteří se ve výkopu ve všední dny pravidelně objevují a dělají mi společnost.

Otec svým kolegům z práce koncept představil jako „soukromou ekologickou školku západního stříhu“.

16. října 1991

Táta po večerech při svíčkách básní o svém budoucím objevu a přemítá, jak by se „středočeský Ötzi“ mohl jmenovat. Pozdává se mu zejména zvukomalebné *homo Havel*, po našem nynějším prezidentovi, případně *mumia Bohemia. To po prezidentovi ob jednoho následujícím.*

„Maximálně mumia blbia,“ kroutí hlavou máma a maže si měsíčkovou masťou oteklé nohy. Přes svoje stále rostoucí břicho totiž přestává vidět a nerada by skončila ve výkopu. Mého budoucího bratříčka by pád z takové výšky mohl intelektuálně poškodit. Strýček Fridolín, který se k nám vnutil na návštěvu, navrhuje *homo Hlína*, ale táta se prý rozhodně nebude řídit slovy „cikánského ožraly“, který o archeologický výzkum ani nezavadil, protože se bojí lopat a jiných nástrojů, u kterých hrozí práce.

12. listopadu 1991

Přestože mi pod rukama projde bezpočet oranžových tater plných hlíny (v Hlíně je hojná), *homo tyrolensis* se tvrdošíjně odmítá zjevit. Možná proto, že jsme u Příbrami a jediný majestátní masiv čnicí v přilehlém okolí nejsou Tyroly, ale Brdy. Kopáčským pracím učiní žádost máma, která se bojí, že jediná zledovatělá mumie ve zhruba tisícikilometrovém okruhu by mohla vzniknout ze mě – začíná totiž sněžit.

„Zasadila jsi mačetu do ledvin vědy. Hází s tebou hormony,“ naříká neúspěšný objevitel *mumia Bohemia*. Pak ale nasadí smířlivější tón. „Možná máš pravdu. Ještě bysme v tý díře vyplývali potenciál naší holčičky. Naučné leporelo už má přečtené, takže je nejvyšší čas, aby se moje dcera začala učit anglicky!“

Strýček Fridolín, který se opět vetřel do naší domácnosti, znechuceně obrátí oči v sloup s námitkou, že „to sa jej vo väzení dozaista hodit nebude“.

13. listopadu 1991

Jediné, co táta v antikvariátu v Nuslích sežene, je *Angličtina pro elektrotechnické inženýrství*. Máma má za úkol mi v následujících dnech začít vštěpovat nejdůležitější anglické fráze. Na přečtené ruštinářky, které prý v těchto divokých porevolučních letech angličtinu učí, se nelze spoléhat. Musím proto být na deficit vzdělávacího systému připravená a vytvořit si dostatečný náskok, ještě než začnu do školy chodit. Když ho máma opatrně upozorní, že jediné anglické fráze, které zná, jsou: „It’s been a hard day’s night“ a „Love, love me do“, doporučí jí ne lpět na nepodstatných banalitách a začít s výukou „as soon as fucking possible!“. Asi jí pořád nemůže odpustit, že si se mnou dovolila otěhotnět zrovna ve chvíli, kdy se mu skrz známé podařilo „pošolichat“ povolení k odjezdu do Kanady s jednosměrnou letenkou v kapse.

14. listopadu 1991

Máma asi hodinu zamračeně listuje angličtinou a pak usoudí, že tvarem a výškou vazby jí nejlépe bude pod jednou ze čtyř nohou našeho rozkývaného stolu. Místo